

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponkint.
Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fl. — Községeknél, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
DR. FRANCISY LAJOS.
 Társzerkesztő:
DR. KASZALA JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz.
Hirdetési árak: Egy háromhasábos petit sor ára 16 fillér
 Többszöri közlésnél árkedvezmény.
 Hivatalos hirdetések 100 szög 4 kor., minden további szó 4 fl.

Pünkösdi tüzláng.

Nyitra, jún. 3.

Az emberiség az igazságkeresés nehéz pályáján szirtek és zátonyok, tévedések és erőtlenségek között folytatja változatos útját.

Az ó-világ népei sok igazságot ismertek meg, de sokra nézve nagyon tévedtek. Az új kor embere szélesíti a tudás körét, de ugyanakkor veszedelmes tévelyekbe bonyolódik be. Pedig az emberi nem haladásának szerencséje mindig attól függ, hogy mily közel járunk ahoz az igazsághoz, mely az emberi élet nemesedésének tengelyét forgatja.

Nagy szó, roppant nehéz feladat megnemesíteni az emberi életet. Vallás, tudomány, művészet, technika, közgazdaság és politika mind csak azt az egy hivatást vallhatja magáénak, hogy vagy közvetlenül, vagy közvetve az emberi élet nemesedését előmozdítsa. Nincs létjoga az élet egyetlen egy tényezőjének sem, mely ahelyett, hogy az erkölcsöt nemesítené, azt inkább durvává, nyersé teszi, az állatias ösztön szintjára, vagy még mélyebbre süllyeszti.

Az ó-világ nagyszerű kultúrát teremtett. Még romjaiban, töredékei-

ben is esodáljuk Hellasz és Róma költészetének, képzőművészetének, államrendje és hadszervezetének meglepő alkotásait. De azt a nagy talányt, hogy miképen lehetne az emberi életbe több eszményi tartalmat önteni, miképen lehetne az embert embertársához közelebb hozni s ezzel a testvériség és egyenlőség elvét, melyen az emberi méltóság alapszik, a társadalmi és állami élet törekvéseibe bevinni, az ó-világ kultúrája nem volt képes megfejteni.

Lemondottak már a pogány ókor népei az emberi élet megjobbításának reményéről, midőn végre hosszú évezredek várakozása után kigyult a világ egén a krisztusi kinyilatkoztatásnak verőfényt sugározó szövéneke. Mint hajnalpír ott dereng már az emberhez méltó élet eszméje az ókori zsidók vallásában, melyben már világosan körvonalozva vannak a testvériség és egyenlőség tanai, de ezeknek a tanoknak teljes képét Krisztus bontotta ki az evangéliumi igazságok ragyogó tükrében.

Ezzel meg van jelölve az igazságkeresés biztos útja. Igaz csak az lehet a vallásban, tudományban, művészetben, az egész állami és társa-

dalmi rendben, ami az emberekben az egyenlőség és testvériség érzését fejleszti s ebből az érzésből a szabadság nagy vívmányát és áldását kivirágoztatja. Ez az emberi élet nemesedésének, halhatatlan értékű programja és hitvallása.

Vannak ami korunk életbúvárai között olyanok, akik ezt az igazságot belátják, de többen vannak, akik be nem látják vagy belátni nem akarják.

Midőn az emberi társadalom a Krisztus utáni első századokban az evangéliumi tanok szerint átalakulni kezdett, senki sem hitte volna, hogy lesz valaha idő, amikor majd olyan szekták fognak keletkezni, amelyek dühvel ellene támadnak az evangéliumi tanításnak és fanatikus megrogzottsággal fogják hirdetni, hogy a haladni akaró emberiségnek, sem az egyházra, sem a kereszténységre, sem az Istenre nincsen szüksége.

Ráillenek ezekre a szektáriusokra a francia államférfiúnak Thiers-nek szavai, melyekkel korának szabadgondolkodóit imigyen aposztrofálta:

— Ti az emberi nem haladásáért akartok küzdeni és lázítottok az Isten ellen, akinek az eszméje nélkül az emberi lélekben sem az egyenlőség

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRGÁJA.

Pünkösdi.

Óh Szentlélek Isten
 Jer, szánj meg bennünket,
 Teremtsd ujja ami
 Csüggeteg szívünket.
 Szállj át a világon
 A régi tüzeddel,
 S ami földhöz ragadt
 Lelkiünket emeld fel!

Óh, Szentlélek Isten,
 Jer, szállj le mihozzánk,
 Emeld fel, emeld fel,
 Bűbánatos orcánk.
 Betegek vagyunk mi.
 Rabok és szegények,
 Rabjai vak önző
 Szeretlenségnek

Óh Szentlélek Isten
 Várva várunk, jövel.
 Világot megváltó
 Bűbájos erőddel.
 A békétlenekre
 Árassz békességet
 A reménytelenekre
 Édes reménységet!

S vigasztalására
 A vigasztalannak.
 Mutasd meg még egyszer,
 Csoda nagy hatalmad,
 Légy újra világló
 Fénye a szíveknek,
 A hitetlenségben
 Singlő embereknek!

Óh Szentlélek Isten
 Jer, szánj meg bennünket,
 Hitte, szeretettel
 Töltsd be a szívünket.
 Hints be közzelédet
 Szent dhatáival:
 Pünkösdi lélekkel
 Pünkösdi rózsával.

Szabolcska Mihály.

Szabadságharcunk költészete.

Irtta és a pozsonyi Tanári Körnek 1911. május hó 24-én
 Nyitrán tartott közgyűlése alkalmából előadta:
 Veszprémi Dezső.

Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Szabadságharcunk költészetének a nevével nevezhetjük a szabadságharc korából, tehát 1848.- és 49. évekből fenmaradt ama költeményeket, melyek részben népies eredetűek, részben ismert költőinkből származnak és eme

nagy nemzeti küzdelmeinkre vonatkoznak Termékeit tehát ama másfél év szüli, mely várva várt szabadságunk hajnalától, 1848. márc. 15-ikétől, a világosi fegyverletételig, 1849. aug. 13.-ig terjed s amelynél megrázóbb, szenvedélyesebb, viharosabb s belpolitikai fordulatokban gazdagabb rövid időszakot nem találunk nemzetünk történetében. E másfél évre esik a sajtószabadság, a népjogok kivívása és a nemzetnek esküszegő, majd a muszkával erősbödött elnyomóival szemben való titáni harca, melyhez befejezésül szívet-lelket mélyen megindító dallam bús utózengeként csatolhatjuk a 13 aradi vértanu kivégzését s a bujdosók és elítéltek szomorú sorsát.

E másfél év küzdelme nem forradalom volt, hanem egy szabadságra törő, agyongyötört nemzet élet-halál harca zsarnok elnyomóival szemben. Egy legszentebb érzéseiben mélyen sebzett ország mozdult meg Kossuth és költőink riadójára és égő fájdalomának s elkeseredett haragjának bámulatra méltó kifejezést adott . . . s a másfél évig tartó szabadságharc állandóan rezgettette a mind hevesebben lüktető szívek húrjait is: az egész nemzet érzelmvilágát. Inter arma silent musae: a küzdelmek csatazajában elhallgatnak a mú-

sem a testvériség ideája meg nem születhetik. Ti az emberi szabadság bajnokainak valljátok magatokat és támadjátok a kereszténységet, el akarjátok rúgni magatoktól, pedig az emberi szabadságnak első gyermeke a krisztusi evangélium méhéből született és ma is az életszabadság minden szerve az evangéliumi szellem emlőiről táplálkozik. Csak nem hiszitek, hogy a szabadság áldásai belőletek áradnak, akik mindenütt tűrhettek zsarnokságot teremtettek!

Valóban képzelné sem lehet nagyobb oktalanságot, de elkövetni sem lehet nagyobb bünt az emberi társadalom ellen, mint aminő az a harc, melyet az emberi nem erkölcsi haladásának, az emberi élet nemesedésének nagy megindítója és letéteményese, a kereszténység ellen folytatnak.

A pünkösdi tűzlángra, az igazság Lelkének gyújtó világosságára van szükségünk, hogy az emberi haladás hajója az igazságkeresés útján a szirtetek és zátonyok, a tévedések és erőtleneségek között meg ne rongálódjék, hanem sértetlenül révpartra jusson.

Veni Sancte Spiritus!

Az állandó választmány ülése. Harc a vármegyeházán. Nyitramegye állandó választmányának május hó 31-én tartott ülése több tekintetben eltérő képet mutatott attól a kerettől, melyben ennek a törvényhatósági szervezetnek az ülései le szoktak folyni.

Az ülésen a munkapárt vezető emberei közül mindazok megjelentek, akik nem igen szoktak eljárni a választmányba, és akik arról is ismeretesek, hogy nem szívesen látják az alispáni székben a jelenlegi alispánt, *Turchányi Ödönt*.

Amilyen szokatlan volt ezeknek az uraknak a megjelenése, épp úgy eltért a szokástól dr. *Kostyál* Miklós orsz. képviselő felszólalása, aki az alispáni jelentést hosszasan bírálta tárgyává tette, holott köztudomású, hogy az alispáni

zszak, de ezen időszak szabadságot lehélő eszméi s a zsarnokság vérlázító tettei őket is megihlették s ennek eredménye oly hevületes mű- és népköltészet volt, mely hevület dolgában felülmúlja a kuruc-világ költészetét is s amely a maga valójában, szintisztaságában állítja eléink az igazát védő, forrongó magyar lélek természetes feljajdulását.

Előállanak költőink, mint a nemzeti közérzet tolmácsai, megfűjják Riadójukat, az Aranytrombitát s dalaik csakhamar százezrek ajakán zengenek s ajakról-ajakra szállva bejárják a hont s csakhamar harsognak a Lajthától a Kárpátok keleti koszorújáig. S minden daluk híven tolmácsolja a nemzet fájdalmát, keservét és szenvedését, híven adja vissza a küzdelmek esatazaját s még a szerelmes költemények is sajátságos hazafias színt nyernek.

Egy esokor virágot óhajtok nyújtani ez alkalommal türelmes Hallgatóimnak abból a diszes koszorúból, melyet e másfél év ismert és ismeretlen költői a népszabadság dicső Allegoriájának, szabadságharcunk vezéreinek s alkotmányos szabadságunk nagy vértanújának: Kossuth apánknak homloka körül fontak.

Mélyen Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Petőfinek, a nemzet Tyrtusának, nemzeti

jelentés az állandó választmány ülésein egyáltalában nem szokott tárgyalatni.

Dr. *Kostyál* egy egész sor kérdést intézett az alispánhoz, midőn a jelentésnek egyes részeit elemezve, abban sok mindenféle kifogásolni valót és sok hiányt is fedezett fel. Azt akarja — úgy mond — hogy az alispánnak mód és alkalom nyujtassék arra, hogy a közgyűlésen a törvényhatósági bizottságot tájékoztassa mindazokról a kérdésekről, melyeket a felszólaló érintett.

Jó sokáig tartott még a vitakozás az alispáni jelentésről, pedig nem csak hogy nagyon rosszul volt megválasztva ennek a vitának a helye és az ideje, hanem ami a legfeltűnőbb, a kifogásolt alispáni jelentés egy *hajszábnnyira sem tér el* attól a szerkezeti módszertől és alaktól, melyet az alispáni jelentések összeállításánál már jó harminc év óta követnek, és melyet a jelenlegi főispán is követett alispán korában, sőt dr. *Kostyál* Miklós is követni jónak látott azokban a jelentésekben, melyek az ő kézírásaiból állítottak össze.

Még élesebb alakot öltött az alispán elleni támadás a vármegyeház építésének kérdésénél. Az alispánnak erre vonatkozó jelentése szerint az építkezésnél a túlkidadás 309.000 koronára rúg. Hogy hogyan használtattak fel az utalványozott összegek, azt csak a zárszámadások fogják felderíteni.

Ennél a kérdésnél a tónust az alispán ellen *Crausz* István főispán ütötte meg, aki főképp azt hibáztatta, hogy az alispán a zárószámadásokat mai napig sem terjesztette elő, jóllehet őt arra az ez évi január hóban tartott közgyűlés határozottan utasította. *Turchányi Ödön* alispán ezzel szemben azt hozta fel a védelmére, hogy nem volt képes a zárszámadások összeállítását az erre illetékes fórumokon keresztül vinni, de az őszi közgyűlésen betervezte a kívánt számadásokat.

Az alispán ellen kialakult hangulatra mérséklőleg hatott gróf *Apponyi* Gyula, dr. *Markhot* Aladár, dr. *Franciscy* Lajos, *Sporzon* Ernő felszólalása, melynek eredményeképp *Crausz* István főispán azt a konciliáns szellemű javaslatot tette meg és ajánlotta elfogadásra, melyet a közgyűlésről szóló tudósításunkban közlünk.

Az állandó választmányban lefolyt előcsatározás után az alispán ellen megindított harcnak a közgyűlésen kellett volna folytatódnia, de ennek elejét vette egy az alispán barátai és a főispán között létre jött megállá-

dala: a Talpra magyar nyitja meg szabadságharcunk költészetét a szabadság ama eszmeáramlatának a hatása alatt, mely 1830. táján Franciaországban teljes győzelmet aratott s mint a jogait követelő néptömeg diadalának verőfénye kihatott egész Európára, melynek minden nemzete lelkesülten nézte ama véres küzdelmet, melynek nyomába a népszabadság lépett a trónra. Ezen eszmeáramlat varázsos fénye eljutott hazánkba is s esodálatos hatása alatt Tyrtusunk lánglélekkel szólítja fel nemzetét jogai kivívására:

Talpra magyar, hi a haza!
Itt az idő, most vagy soha!
Rabok legyünk vagy szabadok?
Ez a kérdés, válasszatok!
A magyarok Istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

A nemzet megértette ez izzó, gyújtó szöveget. Hisz érezte erősebben mint valaha a rabság irtóztató voltát, a keblében támadt s hevítő vágyat, hogy ketté törje a lelkét nyomó nehéz jármot... megértette s egyszerre gyors elhatározással lerázta magáról a gyűlölt láncokat minden csepp vér nélkül.

podás, melyről szintén közgyűlési rovatunkban szólunk.

Mi távol állunk attól az egész háborúskodástól, mely a főispán és az alispán között kitört, tárgyilagosan ítéljük meg a helyzetet, azt azonban nem meg kell állapítanunk, hogy az állandó választmányban és a közgyűlésen történt dolgok után a törvényhatósági bizottsági tagok nagy többségének rokonszenve az alispán felé hajlott.

Vármegyei közgyűlés.

Nyitra, június 2.

Megnyitó beszéd.

Nyitra vármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 1-én tartotta ez évi rendes tavaszi közgyűlését *Crausz* István főispán elnökle alatt.

A törvényhatósági bizottság tagjainak üdvözlése után a főispán nagy beszédet mondott, melyben megemlékezett a lefolyt időszak nevezetes eseményeiről.

Kiemelte mindenek előtt *Thuróczy* Vilmos val. belső titkos tanácsosnak és a nyitrai választó kerület orsz. képviselőjének az állami számvevőszék elnökévé történt kinevezését. *Thuróczy* jellemvonásai között a főispán főképp a kitüntetett férfinak a vármegyéhez való hűséges ragaszkodását domborította ki, azután felhívta a vármegye közönségét, hogy a *Thuróczy* Vilmossal való érintkezést ezután is keresse, kultiválja, működését figyelemmel és jókívánságokkal kísérje. Indítványozta egyúttal, hogy a közgyűlés *Thuróczy* Vilmost díszfeliratban üdvözlje és azt neki egy küldöttség által adja át. A közgyűlés a főispán előterjesztéséhez egyhangulag hozzájárult.

Attért ezután a főispán *Bende* Imre elhunyt nyitrai püspök elparentálására. Kiemelte az elhunyt főpásztornak egyéni, papi és polgári erényeit, jótetteinek sorozatát, mely őt magasra emelte a közönség becsülésében. Az ő békeszeretete — úgy mond — példaképp hatott s nemes törekvései nem voltak meddők, mert neki is érdeme van abban, hogy *közzelebb jutottunk ahhoz az időponthoz*, melyben az egész hazafias társadalom érezni kezdi már az egyesülés szükségét a vallás, haza és a társadalmi érdekek védelmére. — A közgyűlés *Bende* Imre püspök érdemeit és a vármegye közönségének részvételét jegyzőkönyvileg örökítette meg.

A fentebbi kegyeletes megemlékezéssel kapcsolatosan örömteljes eseményről szólott

Március 15-ike jelzi e nagy napot. A nemzet nagy időket élt. Nagy emberei támadtak. S a nemzet minden tagja örvendett az elért sikernek: a vér nélkül kivívott szabadságnak.

Vörösmarty ékesen szóló ajakának és szeliden ihletett lelkének hevével üdvözlö a szabad sajtót:

Kelj föl rabágyad kőpáráiról,
Beteg, megzsibbadt gondolat.
Kiáltás fel érzés! mely nyögött
Elfojtott, vérző szív alatt.
Óh jöjjetek ki, láncra vert rabok,
Lássátok a boldog, dicső napot,
S a honra, mely soká tűrt veletek,
Derűt, vigaszt és áldást hozzatok!

A vérelnküli szabadság örömét azonban legjobban kifejezi egy népdal, egy tiszai nóta, mely kevéssel a „Nemzeti dal” után keletkezett:

A legelső szabad tavasz virágzik,
A szabad föld legelőszőr most ázik;
Szabad ország, szabad ember, óh mi szép,
Mint a magyar, félvilágon nincs oly nép!

S a vérelnküli szabadság mámorában éneklék e dalt és szavalják a „Talpra ma-

ezután a főispán, gróf *Batthyány* Vilmos dr. nyitrai püspök székfoglalásáról. Az új püspök nemes intencióit — mondotta — hazafias irányát régóta ismerjük s azért székfoglalásának ténye örömet keltett bennünk, tisztelettel, rokonszenvvel és bizalommal fogadjuk őt magas főpapi és közjogi méltóságában. Indítványozza, hogy a törvényhatósági bizottság gróf *Batthyány* Vilmos püspököt *átiratban* üdvözlje, ebben kifejezést adjon jókívánságainak és ajánlja fel készségét a közreműködésre a közigazgatási tevékenység minden terén. A közgyűlés a főispán indítványát egyhangú lelkesedéssel tette magáévá.

Ékesszólón emelte ki a főispán dr. *Csernoch* János esanádi püspöknek, Nyitra megye fiának kalocsai érsekké való kinevezését is. Az új érsekben kimagasló egyházi, papi és honpolgári erények egyesülnek, melyek tünevényes pályát nyitottak meg előtte. Állandóan magas becsülésben volt része s Nyitra megye közönsége ennek a nagybecsülésnek ma is, az új érsek székfoglalása napján kifejezést adni óhajt. — A közgyűlés Kalocsa új érsekének *üdvözlő táviratot* küldött.

Megemlékezett ezután a főispán dr. *Kostyal* Zsigmond udvari tanácsosnak az állami számvevőszék alelnökévé való kinevezéséről, a kit a közgyűlés üdvözölt; *Hieronym* Károly kereskedelmi miniszter haláláról, a kinek emléke jegyzőkönyvileg örökített meg, özvegyéhez pedig a közgyűlés részvét táviratot intézett; báró *Bánffy* Dezső elhunytáról a részvétnek jegyzőkönyvi megörökítésével; gróf *Forgách* Károly, *Kochanovszky* László, *Csenkey* Adolf, *Frideczky* Béla elhalálzásáról, a kiknek a törv. bizottság hasonlóképen kegyeletes megemlékezést szentelt.

A vármegyei közigazgatás állapotairól szóló részben a főispán beszéde olyan szemrehányásokat tartalmazott az alispán ellen, a melyeknek megokolt voltát a fenforgó körülmények között nem igen tudjuk belátni. Ott a helyszínen tapasztaltuk, hogy a törvényhatósági bizottság tagjainak nagy részénél a főispán beszédének ez a passzusa nemtetszéssel találkozott.

— Minek bántják az alispánt, hiszen úgy is menni akar — mondották igen sokan.

Az alispán lemondása.

A főispán beszéde után, a tárgysorozat első pontjánál felállott *Turchányi* Ödön alispán és köszönetet mondva a törvényhatósági bizott-

gyar"-t. Ez utóbbi azonban nem vált köz-éneké, mert a reá rögtönzött dallam nem fejezte ki a vers pattogó sorait, eszméinek csapongó erejét s tüzes szenvedélyét. Szívesen énekelték tehát Erkel Ferenc „Hunyadi László“-jából a magyart gyűlölő Cilley ellen irányuló dalt, melyet e gaz német legyilkolása után a magyar főurak szabadságszerető szívük egész szenvedélyével és teljes tűzével pattogtatnak:

Meghalt a cselszövő
Legyőzve a viszály,
Éljen soká a hon,
Éljen a király!

Fölkapták és hamar elterjedt e karének, ekkor menekült külföldre az eddig hatalmas, de gyűlölt Metternich.

A nép is gyűlölte ezt a „nagy urat“. Bizonyossága ennek az ajakán termett, „Metternich ellen irányuló dal:

Letörjük szarvát annak a nagyúrnak,
Hogy ne parancsoljon a magyarnak.
Sebaj! Sebaj!
Éljen a nemzet, éljen a hon!

De nem soká örvendhetett a nemzet vér nélkül vívott szabadságának. V. Ferdinand ugyanis megbánta engedékenységét s a nem-

ságnak iránta mindenkor tanusított bizalma és jóindulatáért, kijelentette, hogy egészségi állapotára való tekintettel legkésőbb ez évi őszkor nyugalomba vonul és nyugdíjaztatás iránti kérvényét a főispánnál már be is nyújtotta.

Az alispánnak már hosszabb idő óta szándékában van a közpályától visszavonulni, hogy ezt a szándékát már ezen a közgyűlésen és pedig mindjárt a tárgysorozat első pontjánál bejelentette, annak oka abban a megegyezésben rejlik, amely a közgyűlés előtti napon az alispán barátai és a főispán között létre jött. Ezen megegyezés értelmében a főispán oda-hatott, hogy az alispán ellen már az állandó választmányban megindított harcnak vége vessék, de ennek fejében az alispán mindjárt a közgyűlési tárgyalás kezdetén jelentse be lemondási szándékát.

A megegyezés következtében simán folyt le a tárgyalás úgy a megyeház építésének ügyénél, valamint más kérdéseknél is, melyek az alispán ellenfeleinek támpontot látszottak szolgáltatni erősebb kritikának a gyakorlására.

Minden félreértés kikerülése végett megjegyezzük, hogy az alispán ellen hangoztatott vádak távolról sem bírnak becsületbe vágó természettel, hanem a hivatalos ügyvitel alaki hibáiban csúcsosodnak ki.

Választások.

A közgyűlés napirendjére több tisztviselői állásnak a betöltése is ki volt tűzve.

A kijelölő bizottság tagjai voltak: gróf *Apponyi* Gyula, *Csillaghy* György, *Szulyovszky* Gusztáv, dr. *Rabár* Endre, dr. *Kostyal* Miklós és *Árpássy* Imre. A szavazatszedő küldöttség *Sporzon* Ernő elnöke alatt *Polányi* József és dr. *Szeghő* Zsigmond tagokból alakult meg.

A választások egyhangulag ejtettek meg. Megválasztottak: *éreskujvári* főszolgabíróvá: dr. *Csenkey* Elemér h. főszolgabíró, okl. ügyvéd; *zsámbokréti* főszolgabíróvá: *Szpal* József; 3-ik aljegyzővé: dr. *Majthényi* József báró; I. osztályú szolgabírákká: dr. *Rácz* István és *Kubinyi* József; II. oszt. szolgabírákká: *Thuróczy* János és *Szecsey-Keresztes* Ferenc közig. gyakornokok.

A megyeház építése.

A vármegyei székház építésénél 309.000 korona túlkadás merült fel, melynek egy része halaszthatatlan törléstést követel. Az állandó választmány ülésén történt megállapodás és az ott elfogadott javaslat értelmében a

zetet belesodorta a legigazságosabb önvédelmi harcba, melyet valaha viseltek az elnyomó, zsarnoki hatalom önkénye ellen.

A márciusi napok hevítő lelkesedése tehát csakhamar elfojtott fájdalommá változik, mikor a király nem akarta szentesíteni a haza megmentésére hozott törvényeket s Kossuth kijelenti, hogy „a haza veszélyben van“. A népnek ugyan még erős a reménye, hisz van még sok benne a csak nem rég lezajlott márciusi napok szabadsággal telített levegőjéből:

Még azt mondja az osztrák:
Nem lesz több Magyarország.
Hej, hazudik az osztrák:
Mindig lesz Magyarország!

De mikor a kamarilla titkos tervei napfényre jönnek s a király a gyűlölt Jellasiest kegyébe fogadta, visszahelyezte régi méltóságába s Lambergróf altábornagyot Magyarország főparancsnokának kinevezte, mélyen érezte a nép a helyzet visszáságait s forrongó lelkének kifejezést adott, melynek legelső nyilvánulása az volt, hogy Lamberget a pesti hajóhídon agyonverte.

S a bécsi politika ezen esemény megtörténte után csak újabb ürügyet keres a nemzet teljes leigázására.

közgyűlés elhatározta, hogy eltekint attól, hogy a zárszámadások ez ideig a törvényhatósági bizottság elé be nem terjesztettek, utasítja azonban az alispánt, hogy az említett számadások olyan időben nyujtassanak be, hogy azok a számvevőség által felülvizsgálva az őszi közgyűlésen tárgyalhatók legyenek. A vállalkozók számláinak kiegyenlítésére 88.628 kor. a kulturalap terhére kifizetendő, a különböző vármegyei alapokból felvett 98.000 korona pedig ezeknek az alapoknak ugyancsak a kulturalapból visszatérítendő. Utasított egyúttal az alispán, hogy a zárszámadásokkal egyidejűleg az összes túlkadásokra nézve előterjesztést tegyen.

A közgyűlés többi tárgyairól lapunk jövő számában.

Ujdonságok.

Személyi hir. Gróf *Batthyány* Vilmos dr. nyitrai püspök május hó 31-én Pöstyénbe utazott, s ott mostohaatyját gróf *Széchenyi* Tivadar val. belső titkos tanácsost látogatta meg. Pöstyénből a püspök tovább folytatta útját Tátralomniczra, a hol június hó végeig fog tartózkodni.

Konkurzus. A nyitrai püspöki kisebb és nagyobb papneveldebe való felvétel folyó évi július hó 1-én fog megtörténni. Jelentkezhetnek a gimnázium 4. 5. 6. 7. és 8. osztályt végzett tanulók, akik jómagaviseletűek, és a papi pályára hivatást éreznek. A jelentkezők keresztlevéllel (egyházi anyakönyvi kivonat), bérmlási és iskolai bizonyítvánnyal, vagy érettségi bizonyítvánnyal felszerelve június hó 30-án a nyitrai kisebb papnevelő-intézet igazgatóságánál személyesen megjelenni kötelesek, ahol előzetes kérelemre élelmezést és lakást is kaphatnak.

Halálozások. *Fábry* László nyitra-egyházmezei áldozópap, nagyszabados katonai plebános május hó 31-én életének 47-ik évében elhunyt. *Fábryt* csak néhány hét előtt nevezték ki katonai plebánosnak és Nagyszabadosba rendelték ki szolgálatára. Halála hirtelenül következett be.

Tichy Tivadar, az Osztrák Magyar Bank nyitrai fiókjának igazgatója f. hó 1-én hirtelen meghalt. — Az oly váratlanul elhunyt bankigazgató egyik szerepet vívó tagja volt Nyitra város közeletének. Mint kiváló sportférfiú minden testedző mozgalomnak az élén állott s vonzó modorával több sporttársaságnak az összekötő kapcsát alkotta. A közgazdasági kérdések iránt élénken édeklődött s csak nem rég mozgalmat indított egy Nyitra létesítendő felső kereskedelmi iskola érdekében. Pénz-

Igy fizetett az osztrák a magyarnak, mely a trón megvédelmezésében nem egyszer vérét, életét áldozatul hozta. E keserű meggyőződés, mint villám cikázik át egyesek és tömegek szíven s válik megteremtőjévé az új küzdelemnek: a véres küzdelemnek.

E forrongó hangulat igazi tolmácsolója, a lelkek lázas hangulatának hű kifejezője s a küszöbön álló harc elszánt lelkesítője egy szelíd lelkű bencés szerzetesnek, Czuczor Gergelynek, „Riadó“-ja:

Sikolt a harci síp, riadj magyar, riadj!
Csatára hi hazád, kifent acélt ragadj!
Villáma fesse a szabadság hajnalát,
S fűrössze vérbe a zsarnokfaj bíborát.
Él még a magyarok Istene,
Jaj annak, ki feltámad ellene;
Az Isten is segít: ki bír velünk?
Szabad népek valánk s azok leszünk.

S a mult gyászos emlékei s a jövő aggodalmái, a zsarnok vérlázító tettei után költőnk lelkének keserűségét megtelítik s a legmélyebb felindulás hangján így kiált fel:

Nem kell zsarnok nekünk, csatára magyarok!
Fejére vész-halál, ki reánk agyargog,
Ki rabbillencseket s igát kohol nekünk,
Mi sárga-fekete lelkébe tört verünk!

(Folyt. köv.)

intézeti ügyekben jeles kapacitásnak tartották. Halála általános mély részvételt keltett. Temetése folyó hó 3-án ment végbe az ágostai ev. vallás szertartása szerint.

Nyugodjanak békében!

Hivatalos órák a vármegyénél.

A vármegyei központban és az árvaszéknél a hivatalos órák az ügyviteli szabályzat értelmében f. évi június hó 1-től augusztus hó 31-éig d. e. 8 órától d. u. 2 óráig tartanak.

Ünnepelt főszolgabíró.

Pöstyén társadalomának évek óta kedves ünnepi alkalmul szolgál Machovich János főszolgabíró, pöstyéni fürdőbiztos nevenapja, mely nemesak messze fölötté áll a közönséges névnap ünnepélyeknek, de jóval túlhaladja az ilyenkor megszokott intim kereteket is. Ez idén máj. hó 16-án folyt le ez a kedves ünnep a Machovich villában, a mely ez alkalomból társadalmunk színe-javát látta vendégül. Ott voltak többek között dr. Fodor Kálmán közegészs. tanácsos, kerület orsz. képviselője, dr. Radocza Tibor tb. főszolgabíró, helyettes fürdőbiztos, Haerlein Gyula nejevel, Jobszt Gellért állomásfőnök nejevel, dr. Klein Miksa nejevel, Krausz Ottó jár. m. kir. állatorvos, Meissner Emil p. ü. biztos, Pavetics Lajos s.-lelkész, Rozsival Vilmos közs. állatorvos, dr. Veres Pál, dr. Visnyovszky József főorvos, Winter Lajos s még igen sokan mások. Küldöttségileg képviselve voltak a főszolgabírói hivatal, a község háza Lellei János főjegyző vezetésével és járás jegyzői kara.

Árviz a konyhában. A nyitrai kereskedelmi és hitelintézet Tóth Vilmos-utcai új házában május 29-én véletlenül bedugult a vízvezeték elvezető csöve, minek következtében a házban lakó dr. Sztránszky Izor ügyvéd konyháját teljesen elöntötte a víz. Sztránszky ügyvéd a rendőrséghez folyamodott segélyért. Végre Suchala János, a rendőrség megkeresése folytán a vízvezeték csapjait lezárva, megmentette a szorongatott családot az — árviztől. Persze a házban a kiállott ijedelmén kívül nagyobb baj nem történt.

Tárgysorsjáték. A nyitrai irgalmas nővérek templomának javára rendezett tárgysorsjáték nyereleménytárgyai ujjában a következő ajándékokkal szaporodtak: Francisey Lajos 1 db. ágyterítő, 5 db. ifjúsági irat, 1 db. dísztárgy. Horváth Antalné Pécsről 1 db. tál (70 kor. ért.), 1 db. virágváza (20 kor. ért.), mindkét tárgy Zsolnay testvérek gyárából, 1 könyv (50 kor. ért.). Irg. nővérek Appony 7 db. kézimunka. Kuzsely Jánosné 1 db. edény zsolnai gyárból. Özv. Szaitl Arnoldné 4 db. dísztárgy. Balagya Mária 5 db. kézimunka. Schneider József Bpestről 4 vég szalag. Hován Pistike 1 db. festmény. Kossuch Bpestről 12 db. porcellántárgy. Kudlik Erzsike 1 db. brüsch-csipke zsebkendő (60 kor. ért.), 1 db. értékes kalotaszegi milleu. Kreutl Ferenc Bpestről 5 db. képkeret. N. N. 2 db. esinos fényképtartó.

Lelki gyakorlatok. A nagyszombati Jezsuiták rendházában a nyár folyamán lelki gyakorlatok fognak tartatni a következő sorrendben: I. a papság részére: I. sor július 10—14, II. sor július 17—21, III. sor július 24—28, IV. sor aug. 7—11, V. sor aug. 21—25, VI. sor aug. 28. szept. 1-ig. — 2. Tanítók számára: I. sor júl. 3—7, II. sor júl. 31-től aug. 4-ig. — Kérjük azon urakat, kik e lelki gyakorlatokban részt venni óhajtanak, hogy e szándékukat és a választott terminust legelőbb 8 nappal előbb a rendház főnökével tudatni kegyeskedjenek. A lelki gyakorlatok kezdődnek mindenkor hétfőn este és befejeződnek péntek reggel. Breviarium vagy imakönyven kívül mást elhozni nem kell. Nagyszombat, 1911. május 10. Riesz Ferenc S. J. házfőnök.

Hivatalvizsgálatok a szakolcai m. kir. adóhivatalban és a kir. járásbírósnál. Szakolcáról írják: Alig távozott a törvénytörvényes elnöke, megjött a kir. ügyész is dr. Csernyánszky Aladár s vele majdnem egy időben Berzeviczy Emil kir. pénzügy-igazgató. Az urakat egy este *Mitták* Artúr takarékpénztári igazgató s a „Fortuna” vadásztársaság elnöke, egy este pedig Dr. *Mitták* Jenő ügyvéd, a munkapárt elnöke s egyúttal a helybeli szeszgyár igazgatója látta vendégül.

Felhőszakadás. Galgócon május hó 29-én délután 4—5 óra közt óriási felhőszakadás volt. A város utcáin hőmpolygó ár elsodort egy három éves gyermeket és magával ragadta a Vágba, melynek hullámai közt lelta halálát.

Felhívás. Ismert tény, hogy a mult nyhe tél folytán a gabona és takarmánynövények, főleg azonban a gyümölcs és szőlő kártevő gombáinak és rovarainak óriási elszaporodása a termelőket sürgős radikális védekezésre készteti; ezen védekezésnek szakszerű eljárásait megismertetni a közönséggel az „Országos Növényvédelmi Ertesítő” tette feladatává, teszi ezt pedig úgy, hogy minden hónap elsején magyar, német és tót nyelvű illusztráló nagy plakátot ad ki, melyek a minden hónapban fellépő kártevőket és az ellenük való szakszerű védekezési eljárásokat ismerteti.

Erre a plakátra a közönség érdekében előfizetem, az havonként megújítva a város ház kapu alatti részében ki fog függesztetni.

A közönség, különösen pedig a gazdák gyümölcs- és szőlőművelők figyelmét erre felhívom.

Nyitra, 1911. évi május hó 30-án.

Tóth,
polgármester.

Gázmérgezés. Május hó 30-án Nyitrán, a Gyürky-utca 22. számú házban gázmérgezés történt. Weinreb Mór cselédjét, Sevesik Bertát eszméletlen állapotban találták reggel a konyhában. A leányt a közkórházba szállították. — Weinreb Mórné tudósítónk előtt úgy nyilatkozott, hogy a cseléd május 29-én este fél 11 óra tájban tejet melegített a gáztűzhelyen. A gázesapokat maga Weinrebné zárta el. A leány ép akkor cipőtisztítással foglalkozott, de negyedóra múlva nyugodni tért. Reggel 6 óra tájban, midőn a cselédet felkelteni akarták erős gázzzag csapta meg az orrukát a konyhában. A gázesapok nyitva voltak, a leány pedig eszméletlenül feküdt menhelyén. Gyepes Istvánné páruteai lakosnő állítása szerint kinél Sevesik Berta előtte való nap megfordult, a lány életunságról panaszkodott. Többek közt ezt a kijelentést tette volna előtte: „Minek él a szegény ember a világon, mikor sokat kell dolgoznia és még sem bir zöld ágra vergődni.” Általános a vélemény, hogy a leány öngyilkossági kísérletet követett el.

Pöstyén fürdőből. A vigalmi bizottság június 5-én pünkösd hétfőjén nagy orfeum-estélyt rendez a gyógyteremben, melyen a következő kiváló bécsi művészek fognak közreműködni: Ströb (komikus), Meerstallinger (a kis Girardi), Worthland (zsonglőr) és Miss Havelly táncművésznő. Az estély 1/29 órakor veszi kezdetét. Belépődíj 3 és 2 korona. — A fürdőben május 30-ig hivatalos kimutatás szerint 4470 fürdővendég fordult meg.

Köszönetnyilvánítás. Felejthetetlen férjem elhalálása alkalmából a nekem jutottat — bánatom enyhítésére szolgált számos rokoni és baráti részvétlkifejezésekért — a végzettségem megjelent számos testület és magánosoknak ez úton fejezem ki bánatos szívemből erredő hálás köszönetemet.

Kelt Nyitrán, 1911. jun. hó 1-én.

Özv. Faschler Ferencné,
szül. Koplík Józsa.

Nyári mulatság. A nagytapolcsányi kath. legényegylet a mult vasárnap tartotta meg a táncmulatsággal, díjtekézzel és tűzijátékkal egybekötött kertmegnyitási ünnepélyét. A nyári mulatságon, a kedvező időben, szépszámu közönség gyűlt egybe s vidám hangulatban, a késő éjjeli órákig mulatott Galbavy Janosi zenéje mellett. Az egylet remekül parkirozott kertje s a tűzijáték, melyet Kelecsényi Károly tavnoki jegyző rendezett, az intelligencia sorából is tekintélyes számban vonzott vendégeket, akik fesztelen jókedvvel vettek részt a táncban s egy jól eltöltött est emlékével gazdagabban csak a hajnali órákban szédtek el. A mulatság anyagilag is jól sikerült s tekintélyes összeggel gyarapította az egylet vagyonát. Fölülfizettek: özv. Fülöpp Alajosné 16 kor., N. N. 4 kor., Belányi Gy. 2.20 kor., ifj. Lepey István 2 kor., Valasek Gy., Kelecsényi K., Ondrejkovics J., Németh L., Grazer L., Pisztl A., Ernst K., Kőköny J., 1.20—1.20 K., Schvanda T., Halaktovics J. 50—50 fill., Hulényi N., Bujala J., Czigliényi J., Fatter F., Kosztolányi K., N. N., Dónay M., Agics M., Goller J., Feidela N., Kelemen V., Kalina F., Lukovényi B., Bayer J., Hoffmann J., Bartmann J., N. N., N. N., Belányi A., Harer J., Andruska L., számvizsgáló főt., Mihalsz N. 20—20 fill., Kovács Gy. 60 fill. A felülfizetőknek ez uton mond hálás köszönetet az egylet elnöksége.

Májusi fagy a Rudnóvölgyben. M. hó 22-én és 23-án Rudnóvölgyét nagy időjárási csapás érte, ugyanis hideg, fagyos időjárás köszöntött be a meleg májusi napokra. 22-én reggel 2 fokos fagy volt, mely nagy kárt okozott az amúgy is inséges lakosoknak. Bab, kukorica, uborka, tök, paradicsom, gyümölcs, stb. elfagyott. A hűvös, kellemetlen időjárás valamennyi veteménynek ártott, mert fejlődésében megakasztotta. Rosz, inséges évnék nézünk elébe. A rosz időjárás csak lassankint javul. Tudósító.

Halálos szerencsétlenség az erdőben. Május hó 27-én Budos Jasek János, községi bíró többedmagával fát vágott a radoskai (Trencsénm.) erdőben. Az ott foglalatokodó Konusiak Andrást az egyik szálfa fejnél találta, úgy hogy a helyszínén rögtön meghalt. A vizsgálat el van rendelve.

Az „Élet” 22. száma a következő gazdag és változatos tartalommal jelent meg. Vasárnapi levél: Szenzációk. — Shakspere Szülőföldjén. Dr. Radványi Kálmán. — Öt pere Pithia asszony szalonjában. Zsirkay János. — Lótusz-levelek. (Költemények) Biaczovszky István. — Selene. (Regény) Orbán Dezső. — Johannes V. Jensen. A „Monsun”. — A sikátorban. Várkonyi Titusz. — Csütörtök úr. (Regény.) Chesterton-hévey. — Könyvek. — Színház. — Zene. — Mozgóképek. — Szerkesztői üzenetek. — Az „Élet” szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VII. Damjanich-utca 50. szám alatt van.

Engedély nélkül. Schönfeld Lipót nagy mennyiségű szénát hordatott össze padlására és azzal kereskedik. Persze hatósági engedélye nincsen erre. A rendőrség valahogy megneszelte a dolgot és feljelentéssel élt ellene a hatóságnál.

A visszatartott bér miatt. Drahos Tamás nyitrapereszlényi parasztleány állítólag minden ok nélkül hagyta el szolgálatazó gazdáját, Löffler Adolf sándorfai lakost. Löffler több ízben felszólította a legényt, hogy térjen vissza szolgálatába, mert különben 18 kor. 88 fillért kitevő bérét nem szolgáltatja ki neki. Drahos Tamás azonban semmi áron nem volt hajlandó régi szolgálatát elfoglalni. Hanem egyik este megleste Löffler fiát, Adolfot és agyonütéssel fenyegette meg, ha visszatartott bérét nem szolgáltatja ki. Löffler a fenyegető legény ellen panaszt emelt a szolgabírósnál. Drahos Tamás a csendőri beavatkozás elől megugrott Sándorfáról. A nyitrai kir. törvénytörvényes a közelmúltban akart itélkezni a legény felett, de az idézés nem volt neki kézbesíthető, amennyiben az eset óta sem Sándorfán, sem Nyitrapereszlényben nem fordult meg. A bíróság most országázerzte körözletit.

Az egbelli mocsárgáz. Lapunk hasábjain már szóvá tettük egy ízben az egbelli mocsárgáz ügyét. A holicai szolgabíró egy bizottság élén a helyszínén járt s írásba foglalva a tényállást, az ügyet a felsőbb hatóság elé terjesztette. Megyénk vezető embelein múlik, hogy a dolgot elaludni ne engedjék s hogy mielőbb megkezdődjék a próbafúrás, s a gázforrások alapos megvizsgálása, melyre nagy reménykedéssel tekint az egész környék lakossága. E próbafúrás előtt minden feltevés, mely már jóelőre jelzi, hogy a munka hiába való lesz, teljesen alaptalan, senkinek sem léven módjában szabad szemmel belelátni a föld gyomrába. Egyáltalában semmi ok sincs a remény feladására. Öreg emberek beszélnek, hogy a földgáznak némi nyomai már az ő gyermekkorukban is megvoltak. A gáz, mely csak ujjában ömlik nagyobb mértékben, oly érdekes módon jut a föld felszínére, hogy azt érdemes megnézni mindenkinek, aki történetesen erre vetődik. A Pozsony felől érkező utasnak kevéssel Egbell előtt feltűnik a pályatest jobb oldalán egy vályogból épített kunyhó, melyet egy egbelli földművelő épített az egyik gázforrás helyén. A kunyhó szobájának egyik sarkában van a tűzhely, melynek melegét a gázforrás adja. A földmives a gázforrás nyílása körül négyszög alakban téglákat rakott le s a téglákra olyanféle vaslemezeket helyezett, mint aminőket a konyhai tűzhelyeknél használnak. Itt főzi ebédjét ő maga, mivel családját bent hagyta a faluban. Ez egyuttal a kályhája,

mely fölér a legjobb Meidingerrel, mivel a legcsikorgóbb hidegben is teljesen díjtalanul akkora hőséget ad, hogy rendes téli ruházatban nem is lehet kibírni mellette. Pedig a kunyhóban égő forrás még nem is a legerősebb. A földmives, akit a gyakran érkező érdeklődők nem igen zavarnak ki nyugalmából, kívánatra megmutatja a többi forrásokat is. A kunyhó körül valami négy helyen a zöld növényzet közül kopár köralakú foltok látszanak. Ha itt egy karót körülbelül 3 dm-re lenyomunk a földbe s azután a nyílás fölé égő gyújtót helyezünk, fellobog a moesárgáz kékes lángja. A pályatest tulsó oldalán vízenyős rétetül el. Itt 3 helyen csupasz mélyedések láthatók, jelentékteleneknek látszó repedésekkel, melyekből állandóan ömlik ki a gáz. Esős időben pocsolva lesz a mélyedésekben, s olyankor a víz olyanféle mozgásban van, mintha állandóan forrna. A földmives egy alúl feneketlen hordót helyez a tócsa fölé s egy fél perc múlva gyújtót dob a felgyülemlett gázba. A meggyújtott gáz magasra dobja a hordót s messze szétfreescenti a tócsa vizét, bizonyosságúul ama földalatti erőök óriási hatalmának, melynek kiaknázására oly nehezen szánják rá magukat minálunk az emberek.

Közbiztonsági óvintézkedés. A legutóbbi nyitrai kirakóvásár alkalmával a rendőrség tudomására jutott, hogy több enyves kezű falusi furakodott a vásárosok közé. A rendőrök nyomban megtették az óvintézkedést, mely abban nyilvánult meg, hogy a közbiztonságra nézve veszély asszonyokat, névszerint Fira Karolin pattai és Kaplan Mártonné nyitrasárfői lakosnőket még mielőtt valakit kifosztottak volna, a városházára kísérte. A vásári szarkák a késő délutáni órákig fogva tartották a rendőrségi zárkákban.

A Morva áradása. A múlt heti eszések ismét annyira megdagasztották a szabályozatlan Morva folyót, hogy vize a közelben fekvő földeket és községeket teljesen elöntötte, rengeteg károkat okozva az egész vidék földmives lakosságának. Mivel az áradások évről-évre, következetesen megisméltődnek, mindenki érthető érdeklődéssel tekint a folyó leendő szabályozása elé, annál is inkább, mert azután, a szárazabb időben a posványos talaj örökös veszedelme a lakosság egészségének, a rengeteg szűnyog pedig, mely a moesaras tájakról esténként felkerekedik, valóságos elemi csapás mindazokra, akik csak alkonyatkor mehetnek a szabad levegőre.

Agyonnyomta a tehén. Felsővisnyón f. hó 13-án Sztranyan György gazda tehene legelés közben öklelődni kezdett egy másik tehénnel. A gazda a tehéneket szét akarta választani, miközben az egyik a gazda felé ugrott, ledöntötte őt s azután testének első részével rá esett és olyan súlyos sérüléseket ejtett a szerencsétlen emberen, hogy az harmadnapra belehalt sérüléseibe.

Eltűnt pénz. A felsőelefánti bérgazdaság intézője egy nagyobb faszállítmány átvétele ügyében Szomorfalva a vasuti állomás irodahelyiségében elfoglalva lévő 1100 koronát tartalmazó pénztárcáját a hivatalos helyiség asztalán felejtette. Mire a dolgot észrevette — a pénz nyomtalanul eltűnt. Ugy a csendőrség, mint a vasuti üzletvezetőség megindította a hivatalos nyomozást, mely mindeddig eredménytelen.

Tüzeset. Mult pénteken Nagyemőkén tűz volt. Csurgali István gazdának kigyulladt a háza, melytől még két szomszédos ház is tüzet fogott. A kár meghaladja az 1200 koronát. A tüzet állítólag egy kéményből kipattant szikra okozta.

Elgázolás. Maczák József alsókörsényi napszámos május hó 31-én fényes nappal annyira leitta magát, hogy lábait csaknem teljesen felmondták a szolgálatot. Dülöngélt jobbra-balra, de érezte, hogy bajosan ér haza

saját lábain. A Tóth Vilmos-utcában egy társzerkeret pillantott meg. Emberünk gondol egyet, minden erejét összeszedi s a szekér után fut. A kocsis nem vette észre a szekér hátuljára kapaszkodó embert, a lovak közé csapott ostorával. A szekér megrándult s Maczák József a hátsó kerek alá került. Szerencséjére nem volt túlterhelve a szekér áruval, így csak jelentéktelen zúzódást szenvedett. A rendőrök az elgázolt ittas embert a városházára vitték, hol első segélyben részesült.

Nyomavesztett egy legénynek. Ifj. Kacsina Pál krenesi legény még május 10-én eltávozott szülei házából a szomszéd faluba s azóta nem tért vissza. Szülei attól tartanak, hogy baleset érte utközben, vagy büntény áldozata lett. A zsámbokréti főbíró nyomozást rendelt el a rejtélyes ügyben.

Kecskék a fenyvesben. Rapeza Imre nyitrai lakos alkalmasabb helyet nem talált kecskelegeltetésre, mint a fenyőfákkal beültetett régi akasztófadombot. A kecskék persze nem csak a fűvön legelnek, hanem a fenyőfákon is, tönkretéve azok fiatal hajtásait. Egy helybeli népiskolai igazgató a napokban felszólalt e vandalizmus ellen, de Rapeza ügyet sem vetett rá, csak azért is nap-nap után megismélti a kirándulást a fenyvesbe három kedvenc kecskéjével. A dolog azonban valahogy tudomására jutott a rendőrségnek és ezzel természetesen a legeltetésnek is vége lett. A bíróságtól való félelem Rapeza uramat észretéritette.

Lopás a vásáron. A május 29-iki nyitrai kirakóvásáron Sándor Józsefné récsényi cigány asszony addig settenkedett egy érsekújvári eszmadia sátra körül, míg egy őrizetlen pillanatban egy pár remek eszmadát el nem emelt. De nem sikerült a fogás. A mester észrevette a lopást és még melegebben sikerült elesipnie a tolvajt. A rendőrség az enyveskező cigányasszonyt a hüvőre tette.

Tilos a sebes hajtás. Vnueskó István, Leszner Zsiga kocsis kedden sebesen hajtattott végig fogatával az Erzsébet-uton. Egy rendőr ép arra felé cirkált és a törvény nevében tiltakozott a kocsis ezen eljárása ellen. A feljelentés természetesen nem maradt el a kocsis ellen.

Hurokra került óratolvaj. Walach Mihály németprónai napszámos 1910. november 14-ére hajló éjjel Obert István ottani lakos nyitva felejtett lakásából egy 21 korona értékű ezüst órát és láncot ellopott. A hatóság megindította ellene az eljárást, de az meddő maradt, mert Walach időközben Németországba kivándorolt. A f. hó 1-jén, azon hiszemben, hogy a lopás már feledésbe ment, Walach visszatért Magyarországra. Elég óvatos lévén azonban, Németprónán nem is mutatta magát, hanem Nyitrai vállalt munkát az építkezéseknél. A nyitrai kir. törvényszék ujabban ismét körözött a „Rendőri Közlönyben”. A nyitrai rendőrség a körözést olvasva nyomozást indított. A személyleírás ráillett az egyik kőmives segédmunkásra. A munkás nem volt más, mint a körözött óratolvaj, Walach Mihály. A rendőrök Walachot nyomban letartóztatták. Most az ügyesség börtönében elmélkedik régi bűne fölött.

Körözött péksegéd. Váczi Béla nyitrai péksegéd ellen az az alapos gyanu merült fel, hogy bizonyos összeg erejéig megkárosította volt gazdáját, Schlesinger Béla pékmestert. Schlesinger állítása szerint a segéd a múlt év december és a folyó év január havában, a mikor nála alkalmazásban volt, kisebb-nagyobb összegekben hamis kules segélyével, zárt szekrényéből kerek 400 koronát emelt el. Váczi Béla ellenben az első kihallgatás alkalmával csak 40—50 koronát vallott be. A nyitrai kir. törvényszék vizsgálatot indított a lopás ügyében. Az időközben összegyűlt adatok teljes fényt derítenek az ügy állására, de a főtárgyalást még sem lehet meg-

tartani a kínos ügyben, amennyiben a vádlott ismeretlen helyen tartózkodik. Ha Váczi Béla megkerül, akkor egy igen érdekesnek ígérkező törvényszéki tárgyalásra van kilátás.

A züllés utján. A nyitrai rendőrség f. hó 29-én a városházára előállította Jenei János nyitrai dologkerülő asztalossegédet, mert koldulásra érte a Tóth Vilmos-utcában.

Szélhámos ügynök. Paierant Lissie hamburgi ügynök, a magyarul nem tudó Krausz Frida nyitrai lakosnővel a közelmúltban egy megrendelő ívet íratott alá azon megtevéstéssel, hogy könyvirodalmányt gyűjt, holott megrendelést tétetett vele egy 150 koronás könyvre. Krausz Fridának a cég a könyvet elküldte és a kifizető lefizetési határidő után nyomban perelte is a megrendelőt. Krausz Frida feljelentése folytán a nyitrai kir. törvényszék megindította az eljárást a csaló ügynök ellen, mely egyelőre csak körözésben nyilvánul meg. A megtorló lépésekre csak akkor kerül rá a sor, ha a hatóság kinyomozza Paierant Lissie tartózkodási helyét.

Megszökött váltóhamisító. Konecsnik József nagykeri gazda váltót hamisított Konecsnik Margit és Konecsnik Veron névalírással. A váltót értékesítette és 120 korona felvétele után megszökött. A nyitrai kir. törvényszék országsszerte körözött. — A nyitrai kir. törvényszék még egy más váltóhamisító parasztagdát is körözött. Sintal József nyitraudvarnoki lakost, ki egy 90 koronáról szóló váltóra ráhamisította Szopuch János elfogadó, Mészáros József és Kubicsek Ferenc kibocsátói névalírással.

Furfangos szobafestő. Koponyits János lévai szobafestő-segéd, ki egy időben Nyitrai is volt alkalmazásban, Bécsben megismerkedett Franzel Mari nevezetű szakácsnővel. Azt ugyanis elhallgatta előtte, hogy nős, és elvitte a leányt Lévára és ott ünnepélyesen el is jegyezte. Aztán a leány keresztlevelével és 1132 koronájával eltűnt. Evék múltán találták meg Budapesten az álnév alatt szereplő szobafestőt. A törvényszék május 24-én tárgyalta családi bűnyűjét. A vádlott beismerte, hogy 800 koronát kért a leánytól „kölesön” és azt is kijelentette, hogy a leányt most is szereti és kész őt elvenni feleségül. De a leány, ki időközben megtudta, hogy Koponyits nős ember, szigorúan ragaszkodott a vádlott megbüntetéséhez. A törvényszék 9 havi börtönre és 20 kor. pénzbüntetésre ítélte a szélhámos festősegédet.

A tejeslegény bosszúja. Fischer Hermann nyitrai lakos évek hosszú során át vásárolt tejet Klopfer Lipót cabaji bérlőtől. Az utóbbi időben gyakran tapasztalta, hogy a tej erősen van vizezve. Gyanuja a tejeslegényre, Szabó Imrere esett, kiről később kiderült, hogy tényleg ő manipulál a tejjel. 4—5 kanna tejből sokszor 9-et is csinál és az így nyert fölösleget a nyitrai piacon értékesíti. — F. hó 14-én Fischer fogta magát, átrándult Cabajra és a legényt bevádolta gazdája előtt. Szabó valahogy neszt vette a dolognak. Boszút forralt Fischer ellen. Az országuton egy kis erdő közelében megvárta és kétszer rálőtt revolve-réből. A golyók szerencsére célt tévesztettek. Ezt látva a legény, valóságos közáport zúditott Fischer kocsija felé. Mikor később emberek jöttek az uton, elmenekült. A csendőrség napokig kutatott a merénylő után, de nem birt nyomába akadni. Szabó ugyanis nyomtalanul eltűnt a faluból és a nyitrai gőzmalomban vállalt szolgálatot. Szerdán este csípték el a rendőrök és bekisértek a városházára, hogy méltó jutalmát elnyerhesse.

Árverésen vett útkeresztek fél árban eladók Winter Zsigmond siremlékkő raktárában Érsekújvárott.

"ZENIT" ASBEST-PALA

Nyitra és vidéke részére LINKENBERG JÓZSEF vaskereskedőnél, Nyitra, Pár-utca 22. Telefon 66.

A vezérképviselő elvállalja a „Zenit Asbestpala r.-t., Puhó Kucsó” nevében teljes épületek fedését, tehát szükség esetén régi zsindeyes, cserépfedelű, vagy szalmával fedett házak tulajdonosai forduljanak ide **áránlatért** és mintalapért (díjmentes). — Több vaggon az árúból és mindennemű építőanyagból állandóan raktáron tartatik.

mely mint tetőfedőanyag egyenértékű az Eternit-tel, és annál könnyebb, tűzállóbb és nem törékeny. — Vezérképviselősege

Panasz egy tőzsdés ellen. Einzinger József nyitrai kereskedő és bérkoesi-tulajdonos feljelentéssel élt Adler József érsekújvári tőzsdés ellen, mert a tarifa szerinti viteldíjat nem akarta kifizetni, amikor őt az esti vonathoz kiszállította az állomásra. A tarifa szerinti viteldíj ugyanis 1 kor. 80 fillérben van megállapítva, Adler pedig csak 1 koronát volt hajlandó fizetni. A 80 fillérről pedig hallani sem akart. Sőt gorombáskodott is a kocsissal. A hatóság lesz hívatva Adlert a tarifa szigorú betartására kényszeríteni.

Botrány a Párutcán. Bagin István és Dóbiás Ferenc párutcai lakosok múlt hó 28-án arra használták fel a vasárnapi munkaszünetet, hogy alaposan leitták magukat valamelyik párutcai lebuiban. És midőn zárórákor kitétte őket az utcára a koresmáros, hajba kaptak és agyba-főbe verték egymást.

Korytnicán a saison már kezdetét vette. Az idei kivételesen rendkívüli meleg napok folytán már most is tömegesen látogatják hazánk e kies fűrdőjét a gyógyulást kereső vendégek. A fűrdőigazgatóság mindent megtesz, hogy ezt a természettől bőven megáldott gyógyhelyet a modern igényeknek megfelelővé tegye. A fűrdőházak olyanná lettek átalakítva, hogy a legkényesebb igényeket is kielégítik. A tömeges beruházás folytán Korytnica ma már egyike hazánk legegészségesebb fűrdőinek, olyannyira, hogy a fűrdő kényelménél, egyúttal olcsóságánál fogva nem kell magyar betegeknek külföldre menniök.

Irodalom.

Palugyay Imre püspök és nyitrai irgalmas nővérek emlékezete. Irta dr. Cserey István teol. tanár, tanulmányi felügyelő. Nyitra, Risnyovszky J. könyvnyomdája, 121 l.

A nyitrai irgalmas nővérek ez évi szept. 8-án fogják megülni Nyitrán való megtelepedésük ötven éves évfordulóját. Ennek az emlékező eseménynek az alkalmából dr. Cserey István megírta a nyitrai zárda alapítójának, Palugyay Imre nyitrai püspöknek az életrajzát, a zárda alapításának és fejlődésének történetét.

A korrajzi és kulturális szempontból is érdekes, eleven, ügyes tollal megírt monografia a szemhatárra állítja egy félszázados kulturmunkának első kezdetét, az alapító terveit, szándékait, a szép mű létesítését, a korigények által követelt fokozatos fejlesztés mozzanatait, a szereplő személyeket élettörténeti adataik feltüntetésével. A monografia ára 1 korona és megrendelhető a nyitrai irg. nővérek zárdájában. A szerző a mű tiszta jövedelmét az éppen most javítás alatt levő zárdatemplom javára ajánlotta fel.

CSARNOK

Nagy- és Kisörvistyé története.

— Hely- és művelődéstörténeti tanulmány. —
Oklevelek alapján írta: Follajtár József.

IX.

Nemes családok.

Hodossy. Ezen ősrégi családból elsőnek Mihály vágújhelyi harmincados és később Nyitramegye adószedője szerepel Örvistyén, hol nevével, örvistyei Borjú Zsófiával némi birtokrészeket kapott. Már 1549-ben perlekedik Zay Ferencel, neje és Katalin nevű sógoránévben. 1) 1552-ben, még mint vágújhelyi harmincados némi kölesönt adott volt Bánffy Lászlónak, kivel a visszafizetés miatt pere támadt 1549-ben. Mivel pénzt később sem tudta visszakapni, annak fejében Kocuric falut és egy boglya szénát foglalt el Bánffytól. 2)

1552-ben egy elhagyott jobbágytelket vett 17 forinton Henz Lászlótól.

1559-ben Ugyanattól és Zay Ferenctől vett zálogba némi birtokrészeket.

1564-ben az esztergomi káptalan a királyi helytartó rendeletére bevezeti őt a Henz Lászlótól megvett Örvistyé negyed részébe. 3) Ezen

birtokrész nyomai meg vannak a község be rendezésében ma is. Az egy tulajdonost ugyanis feltünteti az a tény, hogy a majortól számítva a vendéglőig lehuzódó északi rész a kertek felé csak egy kijáratral bír, jöllehet 11 udvar fut be az utca felől, és csak ez a rész képezte az urbéreszek részét, míg a falu többi házait nemesek lakták.

1591-ben él leánya Katalin férjzett Vermes Andrásné és testvére Miklós, kik egyezséget kötnek örökségükre.

1598-ban Hodossy János édes anyját rendeli gyámul.

1612. Hodossy Benedek neje: Névery Anna. 1616-ban élnek Bálint és György, Bálint elzalogosította három jobbágy telkét Ocskay Gáspárnak.

1653-ban Hodossy Ferenc nejének Tolvay Zsófiának jegyére fejében 200 forintot beirt. 1651-ben Hodossy András és István tanuk a két Örvistyé határának rendezésénél.

1673-ban Hodossy István és fia János ellentmondanak azon igénynek, melyet Franyo András mint a néhai Komjáthy Gáspár és neje Hodossy Borbála után maradt Anna nevű árvának gyámja, annak érdekében támasztott.

1679-ben Hodossy István a néhai Hodossy Bálint és János által Ocskay Gáspárnak elzalogosított három jobbágy telkét óhajtottá kiváltani. Az ezen ügyben irt két rendbeli magyar nyelvű levelét közöljük.

1718-ban Hodossy István 46 forintban elzalogosítja birtokrészeit Hodossy Jánosnak.

1792-ben Hodossy János Nyitramegye perceptora.

Fia Károly eladta birtokrészeit Zay bárónak, ő pedig Nagyszombatba vonult vissza, hol saját háza volt. Ezen Hodossy Károly mint kapitány vett részt a francia háborúban. Emlékét tiszteli a nép, mert a faluban ő honosította meg a burgonyát.

Hodossy János peesétje nem azt a címerrajzot mutatja, melyet Siebmacher közöl; mert a míg ez egy terebélyes fa alatt két kiterjesztett szárnyú és csőrrel a fa lombja felé igyekvő madarat ábrázol; addig a peesétrajz paizsának mezejében halak, csillag és hold meg keresztbe

fektetett kardok vannak és a sisak koronájából három dísz toll emelkedik.

Hodossy Mihály 1564.
örvistyei Borjú Zsófia

János, 1598.	Benedek, Névery Anna	Miklós,	Kata Vermes András
Ferenc, Tolvay Zsófia Poturnyai Dorottya	István,	András,	Borbála Komjáthy Gáspár
Bálint	János		Anna
István			
János			
János			
Károly	ki Örvistyéről elköltözött.		

1-3) Ezen adatok is az eszt. kápt. levélt. valók.

Nyilt-tér.

Borszéki
GYÓGY-ÉS ÜDÍTŐVIZ.

A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK KIRÁLYA!

„BORSZÉKI“
az ásványvizek királya,
angolkór és
vérszegénység
ellen páratlan gyógyszer.
Mint üdítő és hűsítő ital a legelső minden vizek között.

Főraktár:
BRIX JÁNOS FIA UTÓDA
fűszer-, csemege- és ásványvíz-kereskedőnél — **Trencsén.**

59. 13-15.

A nyitrai Iparbank áru- és gép-osztálya.

Van szerencsénk a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy az inézetünk által ujonnan létesített **áru- és gép-osztály** mintaraktárát folyó hó 15-én a Bottyán-utcaával szemben (előbb: felső Guttman sörécsarnok) megnyitottuk.

Ezen osztálynak létesítésével nemcsak vármegyénk gazdaközönségének velünk hasznos szolgálatot tenni, hanem a hazai ipar gyakorlati pártolásának nagy nemzeti gondolatát is előbbre vinni óhajtjuk.

A modern gazdasági gépek és eszközök iránt napról-napra fokozódó kíváncsiak, valamint a velünk összeköttetésben álló gazdaközönségnek azon óhaja, hogy összes mezőgazdasági gépszükségletük általunk nyerjen kielégítést, arra készítettük bennünket, hogy a legelső versenyképes hazai gépgyárakkal lépünk összeköttetésbe.

Géposztályunk a világ piacán első helyen áll

M. Kir. Államvasutak Gépgyárának gyártmányait hozza forgalomba.

Az említett gyár készítményei a tökéletesség legmagasabb fokán állanak és általánosan ismeretes, hogy azok a külföld hasonnemű gyártmányaival a versenyt minden tekintetben kiálják.

A gondos kivitelért és a gyártmányok megfelelő működéséért teljes szavatosságot vállalunk; géprészek, melyek egy éven belül anyaghiba folytán eltörnek, díjtalanul újakkal lesznek kicserélve. Az általunk szállított gépeknek javítását szintén elvállaljuk. A gépeket a legelőnyösebb árak és a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett áll módunkban szállítani.

Megvagyunk róla győződve, hogy a t. gazdaközönség ezen, áldozatokkal járó törekvésünket méltatva, állandó megrendeléseivel elősegíteni fogja hazánk gyáriparának fellendülését.

Kelt: Nyitrán, 1911. évi május hó 16-án.

98. 3-26.

Nyitrai Iparbank.

Vasuti menetrend.	
Érvényes 1911. május 1-től.	
Nyitra—Érsekujvár. Nyitráról ind. 6:24, 7:37, 10:43, 12:49, 4:48, 10:40. Érsekujvárra ér. 7:37, 8:44, 11:46, 1:52, 6:00, 11:43.	Érsekujvár—Nyitra. Érsekujvárról ind. 4:16, 6:50, 9:52, 1:15, 4:49, 8:45. Nyitrára ér. 5:27, 8:00, 11:07, 2:21, 5:51, 9:51.
Nyitra—Ntapolcsány. Nyitráról ind. 5:42, 8:05, 11:42, 2:26, 5:56, 9:36. Ntapolcsányba ér. 7:14, 9:22, 1:10, 3:45, 7:20, 11:15.	Ntapolcsány—Nyitra. Ntapolcsányból indul 4:57, 5:52, 9:23, 10:57, 3:11, 6:20, 9:15. Nyitrára ér. 6:19, 7:20, 10:37, 12:19, 4:33, 9:02, 10:31.
Ntapolcsány—Németpróna. Ntapolcsányból ind. 7:21, 1:15, 7:24. Németprónára ér. 10:15, 4:04, 10:09.	Németpróna—Ntapolcsány. Németprónáról indul 3:25, 12:18, 6:01. Ntapolcsányba ér. 5:54, 2:56, 8:54.
Nyitra—Lipótvár. Nyitráról ind. 6:46, 9:05, 4:01. Lipótvárra ér. 7:54, 10:11, 5:18.	Lipótvár—Nyitra. Lipótvárról ind. 8:30, 11:13, 6:27. Nyitrára ér. 9:53, 12:40, 7:35.
Lipótvár—Kutti. Lipótvárról ind. 5:22, 11:17. Kuttiba ér. 11:31, 3:20.	Kutti—Lipótvár. Kuttiból ind. 7:10, 1:00. Lipótvárra ér. 10:21, 5:28.
Nyitra—Radosna. Nyitráról ind. 7:21, 12:41, 7:03. Radosnára ér. 9:04, 2:09, 8:36.	Radosna—Nyitra. Radosnárról ind. 4:36, 10:13, 3:01. Nyitrára ér. 6:31, 11:41, 4:43.

5135/1911. szám.

Hirdetmény.

Nyitraváros közönségének, mint parttulajdonosnak a Nyitra folyónak a vágóhid, és az Erzsébet uti park között elterülő parkrészt, és a „Csinesesi kert” partján gyakorlandó homokszedési joga folyó évi június hó 14-én szerdán d. e. 10 órakor a városi székház 5. sz. helyiségében tartandó nyilvános szóbeli árverésen fog a legtöbbet ígérőnek 1912. évi január hó 1-től kezdve egymásután következő három (3) évre bérbeadni.

Árverési feltételek városi székház 9. sz. helyiségben megtekinthetők.

Tóth

polgármester.

107. 1-1.

140/911. ügysz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kir. közjegyző ezennel közhírré teszem, hogy néhai **Bende Imre** volt nyitrai megyés püspök örökösének együttes megkezesésére az ugyanazon örökhagyó hagyatékában található ingóságokat, jelesen főpapi ékszereket, ezüst evőkészleteket, gyertyatartókat különféle nagyságú, keretekbe foglalt, s ezek közt Hegedűs László festőművész által festett Szent Imrét ábrázoló olajfestményeket, 3996 liter különféle bort, kocsikat, más járműveket és lószerszámot *folyó 1911. évi június hó 26-án délelőtt 10 órakor* megkezdendő és szükség esetén a következő napokon Nyitrán, Vártér 1. házszám alatt levő püspöki várakban megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek, a vételárnak készpénzben leendő azonnali megfizetése mellett áruba bocsátani és eladni fogom, mit is a közönségnek azzal juttatok tudomására, hogy a borok hordók nélkül fognak eladatni, tehát a vevők ezeket saját edényeikbe lehúzza veszik át.

Nyitrán, 1911. évi május hó 18-án.

Pongrácz Kálmán

102 2-3

P. H.

kir. közjegyző.

HIRDETÉSEK

a „NYITRAMEGYEI SZEMLE” számára igen jutányos áron felvétetnek Nyitrán, Huszár István úr könyv- és papírkereskedésében, ugyanitt a lapra is elő lehet fizetni.

Vajda J. butorkereskedő Nyitra, Pár-utca 22. sz.

Modern butorok jó minőségben legolesőbban kaphatók nálam pontos kiszolgálás mellett. **BUTORAIM** száraz anyagból, kitűnő iparosok által legegy-szerűbbtől a legfinomabb kivitelig jó izléssel és a legnagyobb szakavatottsággal készülnek.

Nagy választék háló, ebédlő s szalon-szoba butorokban.

Mindennemű réz-, nikkell- és vasbutor, veranda és kerti butorok. Iroda-, előszoba- és konyhaberendezések. Saját kárpitos műhelyem, ahol legmodernebb kárpitos és diszítési munkák szakszerűen és izléseesen állíttatnak elő.

5. 13-30.

**LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK**

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPÍRKERESKEDÉSSEN

DR. BERÉNYI SÁNDOR FOGORVOSI ÉS FOGTECHNIKAI MŰTERME NYITRÁN, VÁROSHÁZ-TÉR 3. SZ.

Fog- és gyökéreltávolítás cocainnal, fájdalom nélkül. Tartós fogtömések ezüst és arannyal, cement és porcellán email-lal. A fogzománc színének teljesen megfelelő égetett porcellántömések készítése. Műfogak szájpaddal nélkül. Teljes fogsorok készítése és behelyezése. Aranykoronák és aranyhidak. Törött darabokon javítások helyben eszközöltnak.

Rendelés naponta d. e. 11-12 óráig és d. u. 2-5-ig.

106 2-5

A nők legforróbb vágya szépnek lenni!

Ezt legkönnyebben érhetik el a Hajós-féle

ARADI „IBOLYA-CREME”

használatával. Meglepő gyorsan tünteti el

szeplőt, májfoltot, bőrvörösséget

105. 2-15.

és mindennemű más arctisztatlanságot.

Egy tégely ára 1 korona.

Egy darab „Ibolya-creme” szappan 70 fillér, egy doboz „Aradi Ibolya-Hölgypor” 1 korona 20 fillér, egy üveg „Ibolya-tej” ára 1.— korona.

Kapható a készítőnél: HAJÓS ARPÁD gyógyszer-tárában Aradon és KUBÁNYI ISTVÁN úr drogeriájában Nyitrán, valamint az ország minden nagyobb gyógyszer-tárában, drogeriájában és továbbá illatszerek kereskedésében.

Alapított 1869-ben.

NYITRAI NÉPBANK MINT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

elfogad betéteket a legjutányosabb feltételek mellett, leszámítol váltókat betéti könyveeskéket; kölcsönöket ad ingatlanokra a legkisebb kamatláb és szabott ügyvédi díjak mellett amortizációra különböző tervekben; előleget ad sorsjegyek-, részvények- és másnemű értékpapírokra; elad és vesz mindennemű értékpapírt nap, árfolyamban; felvilágosítással szolgál és mindennemű megbízást teljesít: bank-, pénz- és biztosítási ügyekről.

10. 12.

Az igazgatóság.

Székháza Városháztér 3. sz.

**„KOLLARIT“
bőrlemez
a jelenkor legjobb
tetőlemeze.**

**Egyedelárusító:
Bäck Márk és fiai
fakereskedők
Nyitra.**

Állandó raktár aszfalt, kátránylemez és elszigetelőlemezből

63 12-39

WEIGL ANTAL

PAPI- ÉS POLGÁRI RUHAKÉSZÍTŐ
NYITRÁN, MEGYEHÁZ-UTCA.

Ajánlja dús raktárát angol és hazai gyártású szövetekből és mindennemű

szőrmékből.

Készít úgy egyházi mint világi urak részére őszi és tavaszi

felöltőket,

téli és nyári idényre divatos

öltönyöket,

továbbá: reverendákat, cimadákat, biretumokat, mucetumokat, bundákat

stb. izlésesen, pontosan és a legjutányosabb áron.

Vidéki rendeléseket pontosan és a lehető leggyorsabban eszközöl.

9. 21-62.

Gyürki-utca és Vármegye-utca sarok!!

Ha Nyitrára jönnek, a kocsival beállhatnak az ujonnan megnyitott (rég)!

KORONA-VENDÉGLŐ

nagy udvarába, a hol legalább kétszáz (200) kocsi kényelmesen elfér.

99. 3-8.

**Nagy istállók!! Nagy kocsiszin!!
A vendéglőben olcsó ételek, olcsó italok pontos kiszolgálás mellett élvezhetők!
Tisztelettel: Tamási János, vendéglős.**

Gyürki-utca és Vármegye-utca sarok!!

Figyelem!

Megérkeztek:

Figyelem!

Friss lipthói túró
Friss ementhali sajt
Friss gróji sajt
Friss szalámi (magyar)
Friss saláta olaj
Friss uborka ecetben
Friss borecet izletes
Friss ásványvizek

Raffia, kékkő, szőlőkötözőfonál,

finom zabori bor:

1 nagy üveg zamatos bor 45 kr.
1 nagy üveg zabor gyöngye 55 kr.
1 nagy üveg zabori rizling 60 kr.
1 nagy üveg zabori vörös 65 kr.
Üres palackok 5 kr.-ért visszavételnek.

PÉCS EDE kereskedő és szőlőbirtokos **NYITRÁN.**

88. 5-52.

Jelentés Verebély Géza divatárúházából, Nyitra

Az áruház tetemes megnagyobbítása, és az egyes áruosztályok áthelyezése végett

mélyen leszállított árak melletti kiárusítás már csak 3 hónapig tart.

A vásárló közönség saját érdekét mellőzi, ha ezen kedvező alkalmat elmulasztja és szükségletét nem most fedezi.

Sorozat eladások azon cikkekből, melyek sok helyet elfoglalnak és szoros idényhez vannak kötve:

600 darab gyermek, fiú, férfi szalma és gyökér fonatu kalap, a legújabb kivitelekben.

A jutályos szabott alapárakból:

20% engedménnyel!

Valódi Panama kalapoknál.

10% engedménnyel!

300 db legújabb divatú napernyő remek szép választékban.

20% engedménnyel!

Divatkelmék, selymek voile, zefir, delaine, mosó delaine, batiszt, hadeira ruhavászon cikkek nagy raktára. — Női zsabók és nyakkendők mesés szép kivitelben.

20% engedménnyel!

Gyermek és női kötények minden alakban és dús választékban.

Kitünő állású fűzők.

15-30% engedménnyel!

Szőnyeg, függöny és egyéb butorozási cikkek. A legújabb linoleum és xyló futók és szőnyegek. Lüsztér, mull, madras és vászon függönyök, nyári lakások részére.

Az összes árucikkeknél megfelelő nagy engedmények!

45 15-0

Huszár István könyvnyomdája Nyitrán.